Ч. 74. Второк 6 (19 цьвітня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (кріи неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Росийско-японьска війна.

Геройска смерть Макарова, яка постигла его в хвили виконуваня важного обовязку, покрила глубоким сумом всю росийску суспільність і викликала сочувство навіть у противників Росиї і того ворога еї, котрий чи посередно чи безпосередно довів до тої катастрофи. З Токіо доносять, що коли там наспіла приватна вість о тім, що стало ся під Порт-Артуром, викликала в тамошних урядових кругах велике вдоволене, але коли стало звістно, що Макаров погиб, то таки й вороги пожалували его. Японцї знали Макарова і дуже его поважали, а в послїдних часах ще тим більше подивляли его, що він з'умів росийскій ескадрі по першім атаку додати знову духа і хоч з нерівною силою вести успішну борбу. Макарова знали також в Анґлиї і Франциї, его знав також і науковий сьвіт з его наукових розслїдів і праць, за котрі одержав був нагороду петербурскої академії наук. Стефан Осипович Макаров родив ся 1848 р. в Николаєві і в 1864 вступив до маринарки і відзначив ся опісля в росийско-турецкій війнї. Після его пляну збудували в Анґлиї ледолом „Єрмак“, котрим вибрав ся був 1901 р. далеко на ледове море і перебув там 28 днів в ледї грубім на 60 стіп. Він вернув опісля щасливо назад і був того кріпкого переконаня, що „Єрмаком“ буде можна доплисти аж до бігуна. Коли его призначено на команданта фльоти в Порт-Артурі, вся росийска суспільність аж лекше відотхнула і зрадїла, бо була певна того, що сей найздібнійший з росийских адміралів верне знову добру славу росийскій маринарцї. Сам Макаров як би перечував свою судьбу, бо одержавши благословене від кронштадского чудотворця о. Іоана, сказав працаючись: Або знищу ворога або сам згину. З Макаровом згинув також контрадмірал Моляс і, як вже звістно, цїлий его штаб ґенеральний а з ним пропав також і цїлий плян, який він виготовив був для своєї ескадри.

Та й ще один тяжкий удар постиг росийский нарід. На „Петропавловску“ погиб також европейскої слави маляр Василь Верещаґін, котрий вславив ся своїми образами, представляючими вірно з природи страшні сцени на побоєвищах. Верещаґін хотів тими образами показати сьвітови, як страшні суть наслїдки війни, і думав, що тим відстрашить від ведення війни; дочекав ся однакож лиш того, що в Берлинї заказано воякам ходити на виставу его образів. Щоби призбирувати материяли до своїх образів, їздив він всюди, де вела ся війна, та й тепер прилучив ся був до штабу Макарова, в котрим постигла его однакова судьба.

Тепер, коли проминули вже перші враженя страшної катастрофи, тільки й бесїди, що про то, в який спосіб настала катастрофа. Тепер вже нїхто не хоче в то вірити, мов би то був лиш простий нещасливий случай, викликаний таки росийскою міною. Макаров і его люди — кажуть — знали прецї дуже добре і мусїли знати, де заложені міни і годі припускати, щоби були так дуже неосторожні. Впрочім катастрофа настала коли не підчас самої битви, то безпосередно по нїй внаслїдок підкиненої Японцями міни. Але чи своя чи ворожа міна — кажуть дальше — викликала катастрофу, то мусїло еї збільшити і прискорити ще щось иншого, здаєсь якийсь вибух на самім кораблі. Може бути, що коли корабель висунув ся передом над міну, она під сподом під его серединою вибухла а рівночасно і викликала може вибух пороху на кораблї, бо з фортів на горі видко було, як з корабля піднял ся був стовп полумінї.

Але остаточн мимо всего признаня для Макарова приписують таки ему самому хоч не безпосередно вину катастрофи. Макаров, кажуть, під напором бажань з Петербурга старав ся з цїлою ревностию відзискати назад добру славу маринарки і не зважаючи на слабу еї силу, пускав ся занадто сьміло на море і ставав против ворога, хоч знав, що той має переважаючу силу. Тота его ревність, тота охота

Наша економічно-господарска література.

Економіст, місячник економічно-господарский, орґан стов. заробкових і господ. Виходить раз в місяць кождого 30 н. ст. Передплата на цїлий рік 5 К. Поодиноке число 60 сотиків. Редакция, адміністрация і експедиция: Львів, Ринок ч. 10. I поверх. Видає др. Михайло Коцюба, за редакцию одвічає Кость Паньківский.

Учебник рільництва для шкіл рільничих і споріднених закладів а також до ужитку для практичних рільників, уложив Евгений Жуковский, директор школи рільничої в Кіцмани на Буковинї і практичний рільник. Накладом Тов. „Руска школа“ в Чернівцях. З друкарнї Тов. „Руской Ради“. Цїна 4 кор. Дістати можна у п. Евг. Жуковского, директора школи рільничої в Кіцмани.

Хлїбороб, видає Рада культури краєвої для воєводства Буковини. За редакцию відповідає др. Стефан Смаль-Стоцкий. Виходить 5 го і 20го кождого місяця і коштує 4 К на рік а поодиноке число 20 сотиків. Редакция: Чернівцї, Новий Сьвіт 37. Адміністрация: Друкарня Тов. „Руской Ради“ ул. Петровича ч. 2.

Вістник Союза руских хлїборобских спілок на Буковинї „Селяньска Каса“. Виходить раз на місяць і коштує 4 К на рік а поодиноке число 35 сотиків. Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Видає і за редакцию відповідає: Лев Когут.

Здає ся, як би ми наконець по довгій блуканинї на потемки в нашій народній роботі провидїли яснїйше і стремили вже, коли ще може з не зовсім повною, то все-таки з далеко більшою як доси сьвідомостию до тої цїли, яку мусить видїти перед собою кождий нарід, що хоче жити своїм власним, питомим житєм. А тою цїлию народної роботи то добробит народу. Лиш той нарід може держати ся, що власними силами виробить добробит у себе, бо добробит єсть основою житя одиниць і цїлої суспільности, а вироблений чужими силами дає основу єствованя лиш чужим одиницям, чужій суспільности. Щоби же виробив ся добробит в якімсь народї, треба, щоби в тім народї була гадка, ідея того добробиту, той дух, що спонукує одиницї до спільних трудів на поли економічнім для спільного добра. Скоро проявить ся той дух в якімсь народї, значить ся, скоро він увійде в сьвідомість народу, то его виразом буває не лиш сама робота на економічнім поли, не лиш всїлякі товариства і спілки економічно господарскі, але також і часописи та книжки змісту економічно господарского, що стають ся двигателями ідеї економічних трудів, посередниками і проводирями цїлого руху економічного або якихсь его частий. В сім лежить вся вага економічної лїтератури.

Вираз ідеї трудів на поли економічнім зазначив ся у нас — тут маємо на думцї не лиш Галичину але й Буковину — сего року більше як коли небудь видавництвами, які ми виписали повисше, а в тім проявї ще й то відрадне, що згадані видавництва якось щасливо взаїмно себе доповняють. Перше місце між ними належить ся „Економістови“, котрий старає ся обнимати всї галузи і напрями економічної роботи.

Маємо перед собою три числа „Економіста“, які появили ся доси. Можна поґратулювати редакциї „Економіста“, що з'уміла поставити ся на висотї своєї задачі. Материял, який містить ся вже в сих трох числах — а тут треба ще додати, що кожде число „Економіста“ обнимає 24 стор. вел. кварто — єсть так обемистий, так ріжнородний а при тім так важний і так займаво трактований, що може в кождім, хто не мав доси нагоди займати основнїйше проявами нашої економічної роботи, розширити его сьвітогляд і додати охоти до трудів на економічнім поли, а люди практики можуть в тім материялї знайти богато науки для себе. З обемистого того материялу виймемо для виміру хоч би лиш кілька праць, котрі на нашу думку заслугують на більшу увагу.

Зараз в першім числї „Економіста“ розпочинають ся три важні і вельми поучаючі розвідки: „Розвій селяньских господарств у всхідній Галичинї 1848—1898“. Се хоч трохи скіцовий труд пок. дра

викликати в російскій суспільности ліпший настрій, згубила єго, сталась причиною катастрофи.

Щож тепер дальше буде, що зроблять Японці? Они стались фактично панами на мори і зломили там силу Росиї. Они зможуть тепер висадити своє войско на беріг, де схотять. Але чи пустять ся в глубину Манджуриї? Де хто каже, що Японці занадто осторожні, як щоби запускати ся в борбу далеко в глубині краю, бо там могла би їх постигнути катастрофа. Скорше можна припускати, що они укріплять ся в Кореї і будуть там держати ся дефензиви, а лиш висадять войско під Порт Артуром і будуть старати ся взяти сю кріпость, котра зараз по хіньско-японьскій війні була би їм припала, як би не Франция і Німеччина, а головно Росия не були тому перешкодили. Они возьмуть Порт Артур назад і відомстять ся так на Росиї, але впрочім будуть старати ся удержати лиш то, що після договору в Шімоносекі було би їм припало. Чи такий єсть їх плян, се покаже недалека будучність.

Новинки.

Львів дня 18-го цьвітня 1904.

— **Затверджене вибору** Є. В. Цїсар затвердив вибір Здисл. Обертиньского властителя більшої посїлости в Гійчи, на маршалка і о. Ант. Колпачкевича, греко-кат. пароха в Гійчи, на заступника маршалка ради повітової в Раві рускій.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував надзвичайного професора краківского унїверситету дра Ів. Рачиньского, надзвичайним професором для дитячих недуг на унїверситетї львівскім. — Ц. к. Мінїстерство торговлї іменувало контрольора почтового Константого Яворского почтовим управителем у Львові в філії число 5. — Є. Е. пан Намістник іменував судового авскультанта Ад. Немеца і концептового практиканта полїциї Мих. Карабановского концепістами полїцийними.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс ад'юнкта будівництва Стан. Тілля з Станиславова до Львова, а концепіста полїциї Кар. Шварца зі Львова до Перемишля.

— **П. Віцепрезидент** ц. к. краєвої Ради шкільної др. Ед. Плажек відбув в сїм тижднп подрібну візитацию шкіл в Тернополи, куди прибув дня 13 с. м. в товаристві інспектора дра Майхровича. П. Віцепрезидент візитував обі гімназиї тернопільскі, польску і руску, семинарию учительску, школи виділові, мужеску і женьску, бурси тернопільскі і одноклясову школу народну в Загробели. Дня 15 с. м. вечером повернув п. Віцепрезидент до Львова.

— **Доповняючі вибори до сойму.** Президия Намістництва розписала вибори доповняючі до сойму в 10 повітах всхідної Галичини на день 10 червня с. р.

— **Львівскі злодії** мають не менше дотепні видумки як і злодії більших міст. Именно в пятницю перед вечером прийшли три хлопці, імовірно бляхарскі помічники, перед дім при ул. Мицкевича ч. 22, уставили коло хідника печ до лютованя і почали здоймати із стїни бляшану ринву. Нїхто їм в тій роботї не перешкаджав, бо кождий гадав, що они візвані до направленя ринов, отже они спокійно украли ринву аж до висоти першого поверха.

— **Добра рушниця.** З Тарнова пишуть: Пасерб столяря Гана, Іван Бенек, зладив був сими днями немовби рушницю з курком осадженім на ґумі і продав єї за кількадесять сотиків хлопцеви столярскому з робітнї тогож Гана. Недосьвідчий хлопець, не уміючи обходити ся з такою рушницею, приніс єї до робітнї, потягнув неоглядно за язичок і вистрілив з рушницї набитої грубим протом. Цїлий набій застряг в животї стоячого побіч столярского челядника Франца Бурки і так єго покалїчив, що той до 24 годин помер. Справу віддано до прокураториї, котра зарядила слїдство і против Бенека і против 14-лїтного хлопця.

— **Затверджене засуду.** З Відня доносять, що найвисший трибунал затвердив засуд львівского суду, котрим засуджено Червеного на кару 20-лїтної тяжкої вязниці. Другого убийника Оранжової, Вержхолка, засудженого на смерть, предложено де помилуваня.

— **На кару смерти** засудив краківский суд якогось Фабіяна Дуліяна за те, що застрілив на прускім Шлезку робітника Драбика і зрабував єму 200 корон, які Драбик заробив собі минувшого року в Нїмеччинї.

— **Живцем згоріла.** В Лужку долїшнім, дрогобицкого повіта, дня 9 с. м. гріла Мария Матолич оконпту на припічку, а коли підчас того оковита займила ся, она хотїла загасити єї запаскою. Полумінь в одній хвили обхопила на ній одежу і Матолич так попекла ся, що по кільканайцятьох годинах страшних мук померла.

— **Наслїдки стріляня з моздїря.** В Нагуєвичах, дрогобицкого повіта, стріляли коло церкви з моздїря хлопці, а між ними і 20-лїтний Николай Рурак. В часї стріляня розірвав ся від сильного набою моздїр і зранив відломком так тяжко Рурака в лївий бік, що він боре ся зі смертию.

— **Пожар.** В Радловичах під Самбором в ночи з 15 на 16 с. м. вибух огонь в стайни, перекинув ся на сусїдні будинки і знищив 5 хат. Єсть підозрінє, що огонь був підложений.

— † **Софія з ґр. Фредрів ґр. Шептицка**, жена ґр. Йоана, а мати Є. Е. Митрополита Андрея, померла вчера о годинї 5-ій по полудни в Прилбичах коло Яворова. Уроджена в р. 1837, виховувала ся в домі вітця свого ґр. Александра Фредра, знаменитого польского писателя драматичного. Покійна, женщина незвичайних честнот, тїшила ся загальним поважанєм у всїх кругах суспільности і щирою любовію селян в своїх маєтностях, для котрих була правдивою опікункою. Осиротила мужа, поважаного і звістного парляментариста і чо-

---

Йосифа Олеськова, але спертий на статистичних даних і власних спостереженях, ставить нам перед очи сумну історию нашого селяньства, обговорює роздроблене ґрунтів селяньских і єго причини та виказує, серед яких обставин розвивали ся у нас селяньскі господарства в наведенім в заголовку часї. З него треба би висновати науку для нашого селяньства, що оно повинно шукати і може знайти поміч для себе лиш само в собі і в спільних трудах около свого відродженя. — „Господарскі рахунки і калькуляциї“. Під сим заголовком виложена дуже красно, ясно і приступно і зрозуміло для кождого наука, як може і повинен господар — автор Гл. має тут на думцї наших селян і сьвящеників — на основі рахунковости устроїти своє господарство, щоби мати з него як найбільший дохід. Автор учить на примірах, як треба обчисляти доходи з землї і кошти продукциї пашї та поодиноких ростин господарских. Рахунковість господарска се найслабша сторона наших господарів а заразом і предмет, которого найтруднїйше навчити. „Економіст“ і автор роблять тим велику прислугу нашим господарям, що подають їм так важну науку.

На велику увагу заслугує розвідка І. Петрушевича з В.-Гартлепуль в Анґлії, поміщена в ч. 1 „Економіста“ під заголовком „Кооперацийний рух в Анґлії“ а в двох слідуючих під заголовком „Союз Спілкових Крамниць в Анґлії“. Під назвою „Кооперация“ треба розуміти економічну самопоміч в спілцї, головно при помочи торговлї. Годї нам тут близше входити в зміст сего предмету. Цікавих мусимо відослати до „Економіста“. Тут скажемо лиш від себе, що кооперация завела ся головно помежи анґлїйскими робітниками по великих містах фабричних, а звідси перейшла до Бельгії, Данії, Німеччини і Швайцариї. Але хоч она й вийшла з Анґлії, не розвинула ся нїгде так сильно як в Бельгії, де робочим людям забезпечила велику силу і економічну независимість, бо ті люди при помочи кооперацийної орґанїзациї взяли в свої руки не лиш подрібну але й гуртівну торговлю та мало що не весь дрібний промисл. Цїлию розвідки автора єсть звернути увагу нашої суспільности на сю орґанїзацию і так дати почин до витвореня подібної у нас.

Трохи може на академічну балаканину могли би виглядати статиї *Ортоскопа* під заголовками „Прикрі відповіди на дражливі питаня“ і „Школа політичної економії“. Автор остаточно і сам прийшов до того переконаня, що й єго критик, бо в закінченю отверто каже, що „Проєкт на проєктї їде і проєктом поганяє“. Се однакож не уймає вартости сих статий, бо в них стрічаємо богато цїнних гадок, добрих спостережень і здорових поглядів, котрі спонукують думати і розважати, а се вже щось значить. Коли же висновки не годять ся декуда з премісами, то нам здає ся, що причини сего треба шукати в якійсь палкости темпераменту чи в якімсь молодечім жарі автора, котрого гадки і погляди та спосіб мисленя не можуть через то погодити як слїд теорию з практикою житя. Автор проєктує школу політичної економії, але й сам зараз ловить ся на тім проєктї і не конче вірить в можливість єго переведеня. Не хочемо тут запускати ся в дальші розумованя а скажемо лиш, що сама економічна робота має далеко більшу вагу, як часта теория винесена із школи; приміри того видимо на кождім кроцї в житю, а так само приміри вказують, що найперші авторітети в науцї економії політичної показались банкротами в практицї.

Дуже займаву розвідку помістив др. Евг. Олесницкий під заголовком: „Торговельна орґанїзация Бойків Синевідских“ в ч. 2 „Економіста“. З неї перший раз довідуємо ся основнїйше про орґанїзацию Синевідчан і се насуває нам гадку, чи подібну орґанїзацию не далось би у нас завести й по наших містах та місточках. Із сеї вельми замітної розвідки наводимо тут присягу, яку складають Синевідчани, коли компанія вибирає ся на торговлю. Она звучить: „Я Н. Н. обіцяю і прирікаю перед Господом Богом всемогучим, Пресьвятою Дївою Мариєю, перед Ангелом Хранителем моїм і всїми Сьвятими ретельність для моєї гандлевої компаниї і уживане трунків після вимова (тут заявляє кождий, кілько єму вільно буде пити — взглядно що єму зовсїм не вільно буде пити) і що також буду старати ся по силї моїй проводити до ретельности — при тім признаю, що не тілько не стануся винним против Господа Бога, но також заслугу собі ганьбу у людий, єслибим тоє моє приреченє, котре тепер добровільно дїлаю — зухвало відважись нарушити або зломити. — Так менї Господи Боже допоможи!“ — Др. Олесницкий так характеризує наших бойків: Торговля на широкім сьвітї виробила у бойків не лиш сприт і рутину, але й велику солідність в житю. В торговли ведуть они себе взірцево і незвичайно морально. Помимо того, що ходять по цїлім сьвітї і часто більше як пів року одним тягом проводять на чужинї, не було ще случаю, щоби котрий з них винародовив ся. Не було також случаю, щоби котрий бойко приніс до дому чужі обичаї або чужу бесїду....

Годї нам тут хоч би лиш виписувати дальше самі заголовки тих ріжнородних статий, як містять ся в трох перших числах „Економіста.“ Скажемо лиш, що коли се видавництво буде й дальше так ведене як доси, то станесь богатим жерелом всїлякого знаня економічного і вірним образом нашої економічної господарскої роботи. Одного би ми ще лиш бажали, а то, щоби в „Економістї“ поміщали ся також і коротенькі ради та поученя з господарскої практики, з практики домашного господарства і технольоґії хемічної, сї послїдні примінені до потреб всїлякого ремісла, промислу і торговлї.

Отвираємо книжку „Учебник Рільництва“ Євгенія Жуковского, виданий в Чернівцях, переглядаємо насамперед многі, дуже хороші та інструктивні ілюстрациї, радїємо і аж не хочемо вірити, що вже й ми можемо повеличати ся таким учебником господарства рільного, який вже давно мають инші культурні народи. Се вже великий поступ у нас! Се перша книжка до науки рільництва, котру можна сьміло поручити не лиш школам і учи-

тирих синів, з котрих один єсть Митрополитом львівским, другий єсть послом до ради державної, а третий, що служить войсково, перебуває тепер яко войсковий аташе в головній кватирі російскій на Далекім Всході. Похорон гр. Шептицкої відбуде ся в четвер. В. ї. п.!

ТЕЛЄҐРАМИ.

Прага 18 цьвітня. Сеї ночи лютила ся тут і в охрестности сильна туча з градом і хмароломом. Низше положені місця вода позаливала. Жителї лиш з трудом могли виратувати ся. В многих сторонах комунікация перервана.

Петербург 18 цьвітня. Російска аґенция телеґрафічна доносить з Порт Артура: Намістник Алексієв вступив нинї на корабель „Севастополь" і вивісив на нїм свою фляґу яко командант ескадри Тихого Океана.

Сімля 18 цьвітня. Емір Афґанїстану просив віцекороля Індиї, Льорда Кирзона, щоби єму прислав лїкаря, бо він внаслідок нещасливої пригоди зранив ся тяжко два рази стрільним оружием. Віцекороль післав емірови свого власного лїкаря.

Льондон 18 цьвітня. Кн. Уельский з жeною виїхали нинї перед полуднем до Відня.

Льондон 18 цьвітня. „Daily Chronicle" доносить з Шангаїквaн під вчерашною датою: Залога парохода, котрий з Нючвану приплив до Чіфу, видїла фльоту японьску зложену з 26 кораблїв воєнних і 100 кораблїв перевозових на півночи від Порт Артура в Чилійскім заливі. Фльота тота поплила в північнім напрямі і здогадують ся, що поїхала до Каічу на полудневий всхід від Нючвану.

Льондон 18 цьвітня. З Сеуля телеґрафують, що Куропаткін сильно укріпив місточко Кюлїенчен положене повисше Антуна над рікою Цаого напроти Віджу і зібрав там 20.000 війска, щоби сперти перехід Японців через ріку Ялю.

Льондон 18 цьвітня. З Віджу телеґрафують до Токіо, що відділ російскої піхоти хотів перейти через першу розтоку ріки Ялю, але заатакований Японцями вернув ся назад зі стратою 22 убитих. Були то вояки з 12 полку стрільців російских. Також і инші дрібні відділи Росиян пробовали дістати ся на правий беріг Ялю в ріжних точках, але всїх відперто зі значними стратами.

Токіо 18 цьвітня. Міністер маринарки Ямамато висказав телеґрафічно адміралови Тоґо ґратуляцию з нагоди осьмого атаку на Порт-Артур. В телеґрамі тій підносить міністер вірність і хоробрість офіцирів та вояків, желає їм і дальшого успіху і висказує надію, що всї в той сам спосіб і на будуче будуть сповняти свої обовязки, доки теперішна велика задача народна не буде порішена. Ціль тота однакож далека. Стараймо ся всї — кінчить міністер — щоби ми були в силї довершити велике дїло, якого від нас вижидають.

телям господарства сільского, семинариям учительским і їх учителям та ученикам, школам і учителям народним, але й всїм практичним господарям, що хотять поступовою наукою розширити і доповнити своє знанє. Директор кіцманьскої школи рільничої п. Жуковский виповнив щасливо ту люку, яка давала ся прикро відчувати не лиш на Буковинї, але й у нас в Галичинї з причини недостачі Учебника рільництва і за се належить ся єму велика подяка. А ми, Галичани, повинні тепер користати з нагоди і постарати ся о то, щоби ся книжка знаходила ся в руках кождого, кому лиш она потрібна. Цїна еї не велика, приступна для кождого, а підручник з неї знаменитий.

Учебник рільництва Євг. Жуковского дїлить ся на чотири части. Перша часть обнимає загальну управу ростин, друга — специяльну управу ростин, трета — скотарство або годівлю худоби, а часть четверта обнимає науку, як вести сїльске господарство і рахунковість господарску. Як вже із сего головного подїлу видимо, наука рільництва розложена в сїм учебнику систематично, що немало причиняє ся до єго практичности, іменно же яко підручника шкільного. Перша часть „Загальна культура ростин" дїлить ся знов на такі части: І. Анатомія ростин, котру поясняють відповідні до того рисунки; ІІ. Земля, в котрій говорить ся про складові части і основу землї, про корм земний, про фізикальні прикмети і роди землї; ІІІ. Оброблене землї і тут подані для лїпшого пояснення дуже гарні рисунки; IV. О навозах, де говорить ся основно про всїлякі навози; V. Сїйба; VI. Обхід або старунок; VII. Жнива; VIII. Поправа землї (меліорация). Друга часть „Специяльна культура ростин." Тут при кождій з ростин господарских подані по черзї всї ті роботи, як мають бути виконані при їх управі а відтак і шкідники звіринні і ростиннї. Скотарство дїлить ся на дві головні части а іменно на часть загальну і специяльну (раси худоби) і єї плекане, молочарство і вибір сира. Дальше слїдує наука о годівли овець, о годівли коний і свиний. При кінци сеї части подана ще таблиця о процентовім зложеню материй відживних.

На одно лиш позволимо собі звернути увагу. Розуміємо трудности, які мав автор при укладаню сего учебника з рускою термінольоґією, а всеж таки треба було трохи звернути увагу на одностайність в наукових висловах і добирати ті, які вже у нас приняті досить загально. Так н. пр. уважаємо термінус „первенець" на „протоплязма" за не відповідний, бо „первенець" значить у нас загально то, що нїмецке „Erstling, das erstgeborene Kind" а „первище" у нас вже принятe загально. Так само лїпше віддає слово „клїтиво" поняте о тім материялї, з якого збудовані клїточки, як слово „клїтинець," бо в слові „клїтиво" містить ся вже й поняте материялу, подібно як в словах дерево, топливо, прядиво і т. п. Се однакож трудности, з якими у нас мусить бороти ся кождий автор, що перший берєсь ладити якийсь підручник науковий, а учебник рільництва через такі дрібнички зовсїм не тратить на вартости.

„**Хлїбороб**" — се орґан Ради культури краєвої на Буковинї, який виходить рівночасно по волоски і по нїмецки. Він призначений в першім рядї подавати до відомости все то, що державне або автономне начальство запорядить в справах культури краєвої. Ся ґазета має видавати ся два рази в місяць в 1000 примірниках. Попри то подають ся в нїй також і всїлякі ради господарскі. Видавництво се треба уважати також за поступ і за здобуток в хосень буковиньскої Руси.

Вістника союза руских хлїборобских спілок на Буковинї „Селяньска Каса" річник II. вийшло досп три числа разом за січень, лютий і марець і містить в собі статиї загального змісту як н. пр. „Яка буде користь від спілок"; „Що буде, як засне ся богато хлїборобских спілок" і т. п., а відтак специяльну науку, як вести книжки по касах позичкових і щадничих на Буковинї. *К. Вербин.*

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1903 після середно-европ. часу.

Зі Львова

посп.	особ.	
відходить		
		День
	6·22	До Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6·45	„ Лавочного, Мукачa, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск з Підзамча
8·25		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·35	„ „ Відня, Хирова, Стрижа
	9·05	„ Лавочного. Калуша, Борислава
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Самбора, Хирова
	9·40	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	„ Черновець, Делятина, Потутор
	10·40	„ Тернополя, Потутор
1·50		„ Підволочиск з гол. двірця
2·04		„ „ з Підзамча, Гусятина
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе, Калуша
2·50		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия. Сколього лиш від ½ до ³⁰/₉
	3·25	„ Ряшева, Любачева
	3·40	„ Самбора, Хирова
		Ніч
12·45	4·10	До Кракова, Відня, Берлина
2·51		„ Іцкан, Букарешту, Чорткова
	6·05	„ Станиславова, Жидачева
	6·15	„ Кракова, Відня, Берна, Хирова
	6·40	„ Лавочного, Мукачa, Хирова, Калуша
	7·05	„ Сокаля, Рави рускої
	9·20	„ Підволочиск з Підзамча, Бродів
	10·42	„ Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина
	10·55	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·—	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·24	„ „ з Підз., Грималова, Заліщик
	11·05	„ Стрия
	11·11	„ Жовкви (лиш що неділї)

До Львова

посп.	особ.	
приходить		
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	7·35	„ Самбора, Хирова
	7·40	„ Янова на гол. дворець
	7·45	„ Лавочного, Борислава, Калуша
	7·35	„ Підволочиск на Підзамче
	7·55	„ „ „ гол. дворець
	8·55	„ Кракова, Відня, Орлова
	9·55	„ Стрия
	10·55	„ Ярослава, Любачева
	11·15	„ Станиславова, Потутор
	1·25	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Відня
1·40		„ Іцкан, Станиславова, Чорткова, Заліщик
2·15		„ Підволочиск на Підзамче, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·30		„ Підволочиск на гол. дворець, Гусятина
	5·06	„ „ „ Підзамче
	5·30	„ „ „ гол. дворець
	5·55	„ Сокаля, Белзця, Любачева
	5·50	„ Кракова
	5·40	„ Черновець, Жидачева
		Ніч
	10·—	З Самбора, Сянока
12·20		„ Черновець, Заліщик, Делятина
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·09	„ Тернополя, Грималова на Підзамче
	3·30	„ Тернополя, Грималова на гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Коломиї
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Сянока
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Чорткова, Гусятина
	10·02	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз.
	10·40	„ Лавочного, Калуша Борислава

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В містї видають білети їзди: Аґенция Ст Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі иниші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. и. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 53 в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада (Телефона число 527).